

Szakmai-baráti találkozó Sárvár térségében

A korábbi évek gyakorlatát folytatva szakmai kiránduláson vehetett részt az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportjának több mint negyven tagja, a Szombathelyi Helyi Csoport és a Szombathelyi Erdészeti Zrt. munkatársainak jóvoltából 2016. október 27-én. A Vas megyei kollégákhoz immár hatodik alkalommal szervezett tanulmányút ezúttal Sárvár térségében zajlott, ahol az arra a vidékre jellemző, gyenge termőképességű cseri talajokon álló faállományok múltbéli és jelenlegi erdőgazdálkodási sajátosságaival ismerkedhettünk meg.

Az Öregcsernek is nevezett Sitke környéki erdőben *Bugán József*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgatója és *Bakó Csaba* erdőgazdálkodási igazgató, a Szombathelyi HCS elnöke, valamint kollégáik fogadták és köszöntötték a vendégeket.

A testet-lelket átmelegítő italok és a reggeli elfogyasztását követően *Monostori Miklós*, a Sárvári Erdészeti Igazgatóság vezetője és *Horváth Gábor* helyi csoport-titkár tartott szakmai ismertetőt a Sitke 14-es erdőtagról.

A területen korábban zömmel cserések álltak, azonban az 1960–70-es években a fenyvesítési program keretében a levágott cseréseket túlnyomó részt erdeifenyővel újították fel. A cserések fenyőre cserélésének másik szakasza a fakombinátos időszakban történt az 1980-as években. Akkor hozták létre az ipari erdők fogalmát.

A kombinát alapanyag-ellátása érdekében az erdőrészetek zömében tarvágást végeztek, a nagy kiterjedésű, gyenge talajadottságokkal rendelkező területeket pedig leggyorsabban és legsikeresebben erdeifenyővel tudták felújítani. Az előző állományokból természetesen megjelent cserújulatot folyamatosan próbálták visszaszorítani a fenyő érdekében. A megmaradt cseres állományok révén viszont a cser újból megjelent a fenyvesekben, és mára szinte mindegyik fenyves erdőrészetben megtalálható második szintként.

Az aszályos időszakokat követően – ahogyan azt a terepbejárás során mi is megfigyelhettük – ezeken a sekély termőrétegű talajokon megindult az erdeifenyő nagymérvű pusztulása, korábban a növedékfokozó gyérítéskorú fenyvesekben, manapság már a törzskiválasztó korúakban is. Ennek következtében a második, cser szint egyre jobban megerősödik, idővel átveszi a fenyő szerepét. Támogatva ezt a természetes folyamatot, már a 2010-től érvényes erdőterv is lehetőséget biztosít az erdeifenyvesek lombos erdővé alakítására. A Sitke 14 A erdőrészet legyérítés kereté-

ben elvégzett fakitermelés utáni és a 14 E növedékfokozó gyérítés előtti állapotát *Döme László* kerületvezető erdész kalauzolásával tekintettük meg.

A szakmai tapasztalatszere a Cser erdőnek is nevezett Sitke 16-21-es erdőtagokban folytatódott, ahol az átalakító üzemmódú erdőtümb kijelölésekor is

figyelembe vették ezt a folyamatot. A több mint 300 hektáros erdőtümb nagy része Natura 2000 védelem alatt áll, az általunk is megtekintett 16 B és C idős cseres erdőrészetek pedig helyi védettséget is élveznek a királyné gyertyája, más néven genyőte (*Asphodelus albus*) jelenléte miatt. Ennek az évelő, egyszikű, védett reliktumfajnak ott húzódik az északi elterjedési határa.

A növényről és a cseri talajokról *Nagy László* erdőművelési műszaki vezető tartott ismertetőt. Az erdőtümb többi részletében fiatal cserések, elegyes vörös tölgyesek, illetve cseressé alakuló erdeifenyvesek találhatók, melyek nagy része a sekély termőrétegű cseri talajok miatt talajvédelmi rendeltetésű is. Az erdőtümbben a szálaló üzemmódra váltás célja a különleges rendeltetések biztosí-

tása és a tűzifatermelés, egyenletes hozam és folyamatos erdőborítás mellett.

Az erdőjárás követően az ostffyasszonyfai erdészháznál fogyasztottuk el ínycsiklandó ebédünket, melynek készítőit – *Hámori Sándor* kerületvezető erdész vezetésével – dicséret illeti! A parázsban sült étkek és a forralt bor által felmelegedve folytattuk utunkat az ostffyasszonyfai – valójában Nagysimonyi község területén fekvő – hadifogoly-temetőbe, hogy a halottak napjához közeledve megemlékezzünk a hadifogolytáborban elhunyt katonákról.

A tábor történetéről *Szlama József*, Nagysimonyi nyugalmazott polgármestere, a helyi hadisírgondozó egyesület

elnöke tartott előadást. Az Osztrák–Magyar Monarchia egyik legnagyobb első világháborús hadifogolytáborra volt az ostffyasszonyfai, ahol szerb, orosz, olasz és román katonák tízezrei fordultak meg. Az ötvenezer fogoly befogadására alkalmas „barakkváros” helyét ma már erdő borítja, emlékét csupán néhány betonrom, valamint a példás rendben tartott, tiszteletet, méltóságot árasztó hadifogoly-temető őrzi. A zsúfolt táborban a higiéniai óvintézkedések ellenére a legyengült, gyakran már eleve sérülten érkezett katonák körében tömegével szedték áldozataikat a különféle járványok, a halottakat a fogolytábor temetőjében helyezték el. A sírkertben 5601 katona nyugszik emlékkövekkel jelölt sírokban, illetve megközelítőleg 5000 elhunytat helyez-

tek el tömegsírokban. A központi emlékműnél mindkét helyi csoport koszorút helyezett el a hősök tiszteletére, majd a lehullott levelekkel borított kertben meghatódottan, az elmúláson

merengve sétáltunk a földből meredező obeliszkék között. A katonás rendben sorakozó emlékoszlopok mindnyájunkat arra intenek, hogy mindent meg kell tennünk a háborúk borzal-

mainak, veszteségeinek elkerülése érdekében.

A délutáni program a közeli Pannónia-Ring megtekintésével folytatódott, mely Európa egyik legszínvonalasabb és legbiztonságosabb motoros-autós gyorsasági versenypályája. A pálya irányítótornyából pillantást vethettünk az edző versenyzőkre, majd a már gyenge erejű napsugaraktól elbúcsúzva indulunk a szakmai nap utolsó helyszínére, Farkaserdőbe. A Hidegkúti Vadászház megtekintése után a mellette lévő konferenciaépületben fogyaszthattuk el bőséges és ízletes vacsoránkat.

Köszönjük vendéglátóinknak a jó hangulatban telt, nem csupán szakmai, hanem baráti találkozó megszervezését, a hagyományokat folytatva találkozunk tavasszal Zalában!

Szöveg: **Fürné Kinsztler Anita**

OEE Nagykanizsai HCs

Fotó: **Steyer Edina**

OEE Nagykanizsai HCs

Markó András

OEE Szombathelyi HCs

A könyvek útja

Egészen különleges úton jutott könyvtárunk birtokába az Erdészeti Kísérletek kilenc évfolyamának három, kötetbe kötött példánya. Balázs András fiatal erdőmérnök kollégánk 2009-ben kezdett dolgozni a Finn Erdészeti Kutató Intézetben, ami 2015-től Természeti Erőforrások Intézete néven működik.

Egy szűkebb irodába való költözés miatt selejtezték volna ki az Erdészeti Kísérletek három bekötött példányát, amit Balázs András ezért felajánlott könyvtárunknak. Így jutottak most el hozzánk kalandos úton, Finnországon keresztül közel 100 év után az egykori Magyar Királyi Erdészeti Kutató Intézet folyóiratának 1926–1928, valamint 1932–1937 közötti, kiváló állapotban lévő számai, egykori cserepéldányai. Köszönet érte!

Dr. Szikra Dezső, a Köztelek utcai emléktábla avatása alkalmával egy igazi különlegességgel ajándékozta meg könyvtárunkat, mégpedig Bárányfalvi Kelemené, szül. ghymesi és gácsi Forgách Erzsébet grófnő gyászjelentésének egy példányával. Ebből megtud-

hatjuk, hogy a grófnő 1942. február 20-án hunyt el és Tolcsván, a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Férjét, Bárányfalvi Kelemen, egyesületünk egykori legendás elnökét három évvel később, Budapest ostromakor vesztítettük el. Nagyon köszönjük az értékes dokumentumot!

Dr. Sárvári János

a könyvtár őr

Titkárválasztás Alsóvadácson

November 15-én tartotta csoportülését a Budapesti HM helyi csoport a Sütő melletti alsóvadácsi vadászházban. A csoportülésnek az adott különleges alkalmat, hogy a tagság új titkárválasztására gyűlt össze.

A csoportgyűlés *Keresztes György* elnök köszöntőjével indult, majd rögtön a tisztújítás következett. A tagság szavazólapon adhatta le voksait, amelyeket zárt dobozban, „urnában” gyűjtött össze a korábban már megválasztott választási bizottság. A szavazatszámolás után eredményhirdetés következett. A tagság egyhangúlag *Szi-Benedek Józsefet* választotta új titkárnak a korábban lemondott *Mester Zsuzsanna* helyett.

Rövid szünet után szakmai program következett. A vendéglátóként érke-

zett *dr. Farkas János* (ELTE) érdekesítő, vitaindító előadást tartott a vadkárok megelőzésével kapcsolatos tudományos kutatások jelenlegi állapotáról. Az előadó többek között tájékoztatott a közutaknál, autópályáknál fennálló vadveszély okairól és a károk elkerülésének lehetőségeiről. Bemutatásra kerültek különböző, új fejlesztésű elektronikus, illetve mechanikus vadriasztó rendszerek, megismerhettünk különféle vadkapukat a világ minden tájáról.

Az ebédet követően rövid, erdei sétával zárult a csoport gyűlése, melynek során a résztvevők megtekintették a Sütői Erdészet által használt vadkarelhárító eszközöket, módszereket és tájékozódhattak az eredményekről.

Mészáros-Komáromy Márk

OEE Budapesti HM HCs